

μένη και ὅστις ἐν τῇ στρατείᾳ ταύτῃ ἔδραψε τὰς ἐνδόξους δάφνας, αἵτινες καταστέφουσι σήμερον τὸ ἱερὸν αὐτοῦ μέτωπον. Μὴ δισταῖς, μηδὲ φοβηθῆς· ἔχεις μετὰ τοῦ θείου ἀρωγῆν καὶ ἀντίληψιν τοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐνοικοῦντος Ἁγίου Πνεύματος, ὅπερ ἐνισχύει πᾶσαν ἀγαθὴν θέλησιν καὶ ἐπιρρῶννυει πᾶσαν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας σωτήριον βουλὴν. Ἐχεις τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ τὴν ἔξω παιδείαν καὶ μάθησιν, ἥτις ἀθεσπτός ἐστι λόγος τοῖς ποσὶ σου καὶ φῶς φαισφόρον ταῖς τρήβουσ σου. Ἐχεις τὴν πολύτιμον καὶ πρὸς πάντα ὠφέλιμον ποιμαντορικὴν πείραν καὶ σύνεσιν, ἣν προσεπόρισέ σοι εἰκοσιπενταετῆς καρποφόρος ἀρχιερατεία. Ἐχεις τὴν πολύτιμον συναρωγὴν καὶ συνεργασίαν τῶν περὶ σὲ Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν, ὧν ἡ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν δεδοκιμασμένη ἀγάπη καὶ ἐγνωσμένη ἀφοσίωσις, ἡ περρωτισμένη πείρα καὶ ἀκριβῆς γνώσις τῶν πραγμάτων μεγίστην δύναται νὰ σοὶ παράσχῃ συμβολὴν εἰς τὴν καλὴν τῶν ἐκάστοτε ζητημάτων διεξαγωγὴν καὶ διαρρύθμισιν. ὑπὸ τοιούτων γεραρῶν καὶ πεπνυμένων συνεργατῶν, ζηλούντων εἰλικρινῶς τὴν δόξαν καὶ εὐκλειαν τῆς Ἐκκλησίας, περιστοιχούμενος, ἀπροσκόπως θέλεις δυναθῆναι ἐπιτελέσῃς τὰ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ἀγαθὰ καὶ σωτηρίου βουλὰς σου. Ἐχεις τὴν πολύτιμον σύμπραξιν τῶν μεγατίμων λογάδων τοῦ ἡμετέρου Γένους, ἰδίᾳ δὲ τῶν ἀπαρτιζόντων τὸ Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον διαπρεπῶν καὶ μεγατίμων ἀνδρῶν. Ἐχεις τὴν ὑψηλὴν εὐμένειαν τῆς Σεβ. κυβερνήσεως τοῦ φιλολάου ἡμῶν ἄνακτος Σουλτὰν Ἀβδούλ Χαμίτ χάν, ὅστις κάλλιον παντὸς ἄλλου οἶδε τιμᾶν τὴν πίστιν, τὴν εἰλικρίνειαν καὶ τὴν ἀρετὴν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Θεοφύρητος πατριαρχεῖα σου ἔσται κατὰ τὴν κοινὴν πάντων ἐλπίδα καὶ πεποίθησιν πατριαρχεῖα εἰρήνης καὶ συνδιαλλαγῆς, πατριαρχεῖα ἐργασίας καὶ κοινωφελοῦς δράσεως, ἀναμειλέκτως ἔχεις τὴν ἀμέριστον ἀγάπην καὶ τὸν ἄσολον καὶ εὐλικρινῆ σεβασμὸν σύμπαντος τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ σου. Κύριος ὁ Θεὸς κατευθύνει τὰ διαβήματά σου εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

Εἰς τὸ τέλος ἐψάλην: Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα ἡμῶν τοῦ πατριάρχου εὐλογοῦντος, ἀπο τοῦ βήματος δὲ τὸ Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου δεσπότην ἡμῶν, καὶ οὕτως ἔληξεν ἡ τελετὴ, μεθ' ἧν ἡ Α. Θ. Π. ἀνεληθούσα εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἐδέξατο τὰ συγχαρητήρια πάντων.

Ο ΝΕΟΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΝΕΟΦΥΤΟΣ Ο Η'.

Ἐ τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ εἰς τὸν θρόνον τῶν Χρυσοστόμων καὶ τῶν Φωτίων, τῶν Γενναδίων καὶ τῶν Ἱερεμῶν, Κυρίλλων τῶν Λουκάρων καὶ τῶν Σαμουὴλ, τῶν Γρηγορίων καὶ Κυρίλλων τῶν ΣΤ', Κωνσταντιῶν τῶν ἀπὸ Σιναίου καὶ Γερμανῶν τῶν Δ' ἀνεβῆν Νεόφυτος Η' ὁ ἀπὸ Νικοπόλεως, ὁ οὕτως εὐκαιρῶς καὶ οὕτως ἐπιτυχῶς κληθεὶς ὑπὸ τῆς ψήφου κλήρου καὶ λαοῦ εἰς τὴν ἐν τοῖς κρισιμωτάτοις τούτοις καιροῖς διακυβερνήσει τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὴν πνευματικὴν χειραγωγίαν τοῦ Γένους, ἐγεννήθη τῷ 1835 ἐν Ροδολείβει, ὠραία τῆς βορειοανατολικῆς Μακεδονίας κομποπόλει, ὀκτώωρον ἀπὸ Σερρών ἀπεχούσῃ, ἐκ πατρὸς ἱερέως, Παπᾶ Κωνσταντίνου, παρ' οὗ καὶ τὰ πρῶτα σπέρματα τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς καὶ εὐσεβείας λαβὼν, ἐκ παιδῶν ἀφωσίωσεν ἑαυτὸν τῇ Ἐκκλησίᾳ. ἐν τῇ ἱστορικῇ μονῇ τῆς Εἰκοσιφοινισσῆς τὸ μοναχικὸν σχῆμα περιβλήθει, ἐν αὐτῇ δὲ καὶ τὰ πρῶτα ἐγκύκλια μαθήματα διακούσας.

Ἰωακείμ κατ' ἀρχὰς καλοῦμενος, κατὰ τὴν κουργὰν δὲ αὐτοῦ Νεόφυτος ὀνομασθεὶς, διὰ τὴν ἄκραν αὐτοῦ περὶ τὰ μαθήματα ἐπιμέλειαν ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, προσληφθέντος ὡς ἱερατικῶς προϊσταμένου ἐν Τζιβαλίῳ, εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ Θεολογικὴν σχολὴν, ἐνθα φύσει πρὸς μάθησιν ὀργῶν καὶ ὑπὸ πολλῆς περικοιμισμένης εὐψυχίας, ἐπεσπάσατο τὴν ἀγάπην τῶν καθηγητῶν αὐτοῦ, ἐξόχως δὲ τοῦ ἀειμνήστου καὶ πολυμαθοῦς Ἡλία τοῦ Ταυταλίδου.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐν Χάλκῃ θεολογικῶν αὐτοῦ σπουδῶν, ἀνωτέρας ἐφήμενος παιδεύσεως, ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ

πατρὸς εἰς Ἑσπερίαν, ὅπου ἐπὶ τριετίαν συνεπλήρου τὰς θεολογικὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τῷ κλεινῷ τοῦ Μονάχου πανεπιστημίῳ, ἐν ᾧ ἐδίδασκεν ὁ πολὺς καὶ σοφὸς Δοιλιγγερος. Ἐπανακίμψας ἐγένετο ἀρχιδιάκονος καὶ εἶτα πρωτοσύγγελος τοῦ μακαρίτου Ἀρτῆς μὲν τότε, εἶτα δὲ Ἀμασειᾶς Σωφρονίου, κατόπιν δ' ἐγένετο τῷ 1868 ἐπίσκοπος Ἐλευθερουπόλεως, ἐπίσκοπὸς τότε τῆς μητροπόλεως Δράμας, ἣν τοσοῦτον εὐδοκίμως ἐπὶ τετραετίαν ἐποίμανεν, ὥστε ὅτε τῷ 1872 ἐκήρυξεν ἡ μητρόπολις Φιλίππουπόλεως, ἡ καιριωτάτη καὶ ἀκροσφαλεστάτη ἐνεκα τῶν τότε καιρικῶν περιστάσεων τῶν μητροπόλεων τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, ἐπὶ τὸν Νεόφυτον ἔπεσον ἡ ἐκλογὴ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ἐν Φιλίππουπόλει ποιμαντορία τοῦ Νεοφύτου, ἦν τὰ ἐκκλησιαστικὰ χρονικὰ τῆς μητροπόλεως ἐκείνης ἐχουσὶν ἀναγράφει ἐν ταῖς λαμπροτάταις αὐτῶν σελίδι, κατέδειξεν ὅτι κρείττων ἐκλογὴ ἀδύνατον ἦν νὰ γείνη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Τί ἐπράξεν ἐν Φιλίππουπόλει ὁ Νεόφυτος, ποίας προσπαθείας κατέβαλε πρὸς τὴν ἀμυναν κατὰ τῶν ἰσχυρῶν ἐχθρῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ πρὸς ἀνόρθωσιν τοῦ θάρρους καὶ τῶν ἐλπίδων τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ τέκνων, τίνι τρόπῳ κατώρθωσε νὰ ἠλεκτρίσῃ πάσας τὰς καρδίας, νὰ ἐμφυθίσῃ πνεῦμα ζωῆς καὶ προόδου εἰς τὴν καταπεπονημένην ἐκεῖ ἑλληνικὴν ὀρθοδοξίαν, νὰ ἐμπνεύσῃ σεβασμὸν καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀδιαλλάκτους αὐτῆς τε καὶ αὐτοῦ πολεμίους, πῶς τὴν μητρόπολιν αὐτοῦ μετέβαλεν εἰς στρατόπεδον χριστιανικῆς καὶ ἐθνικῆς παιδείας, εἰς ὃ προσήρχοντο τὸν ὑλικὸν αὐτῶν ἄρτον προσποριζόμενοι ἐκ τοῦ κενοῦ βαλαντίου τοῦ πέννητος ἱεράρχου, ὅπερ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐπληροῦτο διὰ τῆς πρῶτης τῶν τριῶν ἡ μανδύου, πάντες οἱ πέννιτες καὶ ἀπόκληροι μαθηταὶ τῶν πέριξ, πῶς ἡ ἀληθὴς χριστιανὸς καὶ ἀνεξίκακος ἱεράρχης ἐσώζεν ἀπὸ βεβαίου κινδύνου αὐτὸς εἰς κίνδυνον ἐκτιθέμενος τοὺς εἰς αὐτὸν προσφεύγοντας δεινотάτους αὐτοῦ ἀντιπάλους, πῶς τῇ δυναμένῃ τῶν αὐτοκρατορικῶν ἀρχῶν ἐσώζε κατὰ δεινотάτας περιστάσεις ἀπὸ βεβαίας καταστροφῆς τὴν πόλιν τοῦ Φιλίππου, πῶς κατόπιν ἐφευκνάσαστο τὴν εὐνοίαν καὶ τὴν φιλίαν τῶν μελῶν πάντων τῆς διεθνούς εὐρωπαϊκῆς ἐπιτροπῆς, ἄπερ ἐθέουρον αὐτὸν ὡς τὸν πρῶτον αὐτῶν σύμβουλον, καὶ ἰδίᾳ τοῦ Οὐόλφ, τοῦ Κουτουλῆ, τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν τῆς Αὐστρίας Κάλλαῦ, πάντα ταῦτα ἀποτελοῦσι μακρὰν καὶ ἐνδοξὸν ἱστορίαν, ἦν ἐν ὀλίγαις γραμμαῖς ἀδυνατοῦμεν βεβαίως νὰ περιλάβωμεν.

Ἡ εὐκλείης αὕτη ποιμαντορία ἐξῆρεν ἐν τῷ πνεύματι πάντων τῶν ὀρθοδόξων τὸν ἱεράρχην Νεόφυτον, οὕτω δὲ κατὰ τὴν ἐκλογικὴν συνέλευσιν τοῦ 1878 ὁ Φιλίππουπόλεως ἐτίθετο ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ὑποψηφίων ὑπὸ τῶν μελῶν αὐτῆς αὐθορμητῶς, ἄνευ προστάτων, ἄνευ φίλων, ἄγνωστος προσωπικῶς ἐνταῦθα, ἐξ ἁπλοῦ θαυμασμοῦ καὶ εὐλαβείας πρὸς τοὺς μεγάλους αὐτοῦ ἀγῶνας, τῇ δὲ 4 ὀκτωβρίου 1878 ἡ ἐκλογικὴ συνέλευσις, συγκειμένη ἐξ 69 μελῶν ἐκλεκτοῦς τοῦ ἔθνους συνυποψηφίους ἀνεδεικνυεν ἐν πρώτῃ ψηφοφορίᾳ τὸν γνωστὸν καὶ πλειστὸς ὄσους προσωπικῶς φίλους ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔχοντα Θεσσαλονίκης Ἰωακείμ διὰ ψήφων 60 καὶ τὸν ἄγνωστον προσωπικῶς, ἐπιφανῆ δὲ διὰ τῶν ἔργων μόνον γενόμενον, Φιλίππουπόλεως Νεόφυτον διὰ ψήφων 44.

Καὶ τότε μὲν ὁ κλῆρος ἐξέλεγε τὸν Θεσσαλονίκης Ἰωακείμ, ὁ δὲ Νεόφυτος ἐξηκολούθησε ποιμαίνων τὴν ἐπαρχίαν Φιλίππουπόλεως μέχρι τοῦ 1880, ὅτε, δεομένης τῆς μητροπόλεως Ἀδριανουπόλεως δεξιῶν οἰακοστροφῶν, δυναμένου ν' ἀνορθώσῃ αὐτὴν τε καὶ τὴν ἐπαρχίαν, μετετέθη εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην, φανεὶς καὶ ἐν αὐτῇ παλινορθωτικῆς καὶ εὐεργέτης. Μετὰ ὑπερπενταετῆ δὲ ποιμαντορίαν καταβλήθεις ὑπέβλεβε κανονικὴν παραίτησιν τῇ Ἐκκλησίᾳ· καίτοι δὲ αὕτη ἐπέμενον ἀρνούμενη νὰ δεχθῆ τὴν παραίτησιν αὐτοῦ, τοῦ τότε πατριαρχεῦντος Ἰωακείμ τοῦ Δ' τηλεγραφοῦντος αὐτῷ ὅτι «οὐδέποτε θ' ἀποδεχθῆ τὴν παραίτησιν σου ἐν τόσῳ κρισίμῳ ἐθνικῇ περιστάσει, διότι οὐδένα ἐβλεπεν ἀντάξιον αὐτοῦ ἀντικαταστάτην καὶ πρόμαχον ἐφ' ἡμῶν τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων», ὁ Νεόφυτος, ἀπόλυτον αἰσθανόμενος τὴν ἀνάγκην ἀναπαύλας τινος, διέμεινον ἐφησυχάζων ἐπὶ ἐν περίπῳ ἔτος ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, ὅθεν ἡ Ἐκκλησία ἐκάλεσεν αὐτὸν κατὰ μάρτιον τοῦ 1887 εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Πελαγονείας, ἣν ἐποίησε κατὰ δυσχερεστάτας περιστάσεις μέχρις ἐσχάτων, ὅτε μετετέθη εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Νικοπόλεως.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ ο Η΄.

Μεταβαίνων εἰς τὴν νέαν αὐτοῦ ἔδραν, καὶ μεταξὺ παρεπιδημῶν ἐνταῦθα, ἐκλήθη ὑπὸ τὴν ὁμόφωνον ἐπιδοκιμασίαν ἀμφοτέρων τῶν κατὰ τὴν ἐκλογὴν διαγωνισαμένων μερίδων εἰς τὸν οἰκουμένικόν θρόνον, τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως διὰ τῶν συγχαρητηρίων αὐτῆς ἐκδηλωσάσης τὴν ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ εὐαρέσκειαν αὐτῆς.

Η ΑΝΑΡΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΙΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ.

Ἐπὶ τῇ χθεσινῇ παρουσίᾳ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ νέου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου **Νεοφύτου τοῦ Η'** πρὸς τὴν Α. Α. Μ. τὸν Σουλτάνον καὶ τῇ ἐπισήμῳ ἐγκαθιδρύσει αὐτοῦ εἰς τὸν πατριαρχικόν θρόνον μεταδίδομεν τὰς ἐπομένους ἱστορικὰς πληροφορίας περὶ τῶν κατὰ τὴν ἀναρρῆσιν τοῦ πρώτου μετὰ τὴν ἄλωσιν Πατριάρχου Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου.

Μωάμεθ ὁ Πορθητής, θριαμβικῶς εἰσελάσας εἰς τὴν κατακτηθεῖσαν πόλιν τῇ 1 ἰουνίου 1453, ἡμέρᾳ Παρασκευῆ, πρῶτιστα πάντων ἐμερίμνησε περὶ νέου συνοικισμοῦ τῆς πόλεως μετὰ τὴν ἐπεληθοῦσαν ἐρήμωσιν, τοὺς τε ἐν τῇ πόλει μείναντας ὀλιγίτους ὀρθοδόξους συγκρατῶν καὶ τοὺς φυγοπάτριδας παροτρύνων διὰ πολλῶν μέσων νὰ κατέλθωσι καὶ ἐξ ἄλλων πόλεων εἰς τὴν πρωτεύουσαν Χριστιανούς συνοικίζων. Πολλοὺς δὲ τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, οὓς ἐμάνθανε γένει τε καὶ φρονήσει καὶ ἀρετῇ διαφέρειν τῶν ἄλλων, ἐτίμα διὰ τῆς παρ' αὐτὸν εἰσόδου καὶ διὰ λόγων μελιχίων καὶ χρηστῶν ἐλπίδων παρεθάρρυνεν αὐτούς. Οἱ μελιχίιοι οὗτοι λόγοι καὶ αἱ ἐλπίδες ἀνεφέροντο, ὡς ἔστιν ἐκ πολλῶν εἰκάσαι, εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, οἷα ὑπῆρχεν ἐπὶ τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, τῶν αὐτῶν τιμῶν καὶ τῶν προνομίων ἀπολαούσης.

Ἐν τῇ ἀποκαταστάσει ταύτῃ φαίνεται διήκουσα μεγαλοπράγμων πολιτικῆ τοῦ Πορθητοῦ ἰδέα. Κατανοῶν ὅτι τὸ μέγιστον συμφέρον πρὸς ἔδραιωσιν τοῦ κράτους αὐτοῦ καὶ πρὸς ἀποδόμησιν τῶν ἐκ τῆς Δύσεως κινδύνων, ἔνθα οἱ πάπαι καὶ οἱ ἠγεμόνες σταυροφορίας ὀργάνων καὶ ἐκίηρυττον κατ' αὐτοῦ, ἦν ὁ παντελής χωρισμὸς τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς Ἐκκλησίας, μὴ ἀγνοῶν δὲ τὰς πρὸς ἔνωσιν ἀποπειράς, περιεποιήθη ἐξαιρετικῶς καὶ ἰδιαζόντως, ἅμα εἰς Κωνσταντινούπολιν εἰσελθὼν, τὴν ἀνθροπικὴν μερίδα, ἥς προσεξήρχε Λουκάς ὁ Νοταρᾶς, ὁ εἰπὼν τὸ λόγιον «Κρεϊττότερόν ἐστιν εἰδέναι ἐν μέσῃ τῇ πόλει φακιάλιον βασιλεῦον Τούρκων ἢ καλύπτραν λατινικῶν». Τὴν πόλιν, εἶπεν αὐτῷ ὁ Πορθητής, ταῦτην σοὶ μέλλω παρακαταθέσθαι τοῦ ἔχειν τὴν ἄπασαν αὐτῆς φροντίδα, καὶ ποιήσω σε εἰς κρεϊττοτέραν δόξαν παρ' ἦν ἔσχες ἐν τῷ καιρῷ τοῦ βασιλέως. Καὶ μαθὼν παρ' αὐτοῦ τὰ ὀνόματα τῶν εὐγενῶν, κατέγραψε ταῦτα καὶ ἐν τοῖς πλοίοις καὶ ἐν ταῖς σκιναῖς συναθροίσας σύμπαντας ἐξηγόρασεν. Ἀφοῦ δὲ τοῦ Νοταρᾶ ἢ ἀναίρεσις ἐγένετο, εἶτε τοῦ Πορθητοῦ παραπεισθέντος, εἶτε ἄλλως, ἀνεξήτησε τὸν ἕτερον προεξάρχοντα τῆς τῶν ἀνθροπικῶν μερίδος, Γεννάδιον τὸν Σχολάριον. Τὸν ἄνδρα τοῦτον εὐθὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν ἐξίτηε ὁ Πορθητής, ποθῶν ἰδεῖν τε αὐτὸν καὶ ἀκοῦσαι τῆς σοφίας αὐτοῦ, κατὰ τὸν Κριτόβουλον, ἀλλ' ἴσως ποθῶν μᾶλλον νὰ ἐνισχύσῃ τὴν τῶν ἀνθροπικῶν μερίδα. Σὺν πολλῶν δὲ πόνῳ ζητήσας ἀνεύρεν αὐτὸν ἐν Ἀδριανουπόλει παρὰ τινι τῶν ὀσμανιδῶν μεγιστάνων μετὰ πολλῆς θεραπείας καὶ τιμῆς φυλασσόμενον. Ὁ Πορθητής συνεχῆς εἶχεν ἐντεύξεις μετὰ τοῦ Γενναδίου, ᾧ ἐλευθερά ἦν ἡ παρ' αὐτὸν εἰσόδος καὶ ὀμιλία, πολλὰ δὲ ἀπέδιδοντο αὐτῷ τιμαί, καὶ ἐλάμβανε, φαίνεται, παρ' αὐτοῦ διαφόρους πληροφορίας περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως ἐπὶ τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων.

Ὅτε δὲ ἐθεώρησεν ἑαυτὸν ἀρκούντως πεπληροφορημένον, κατὰλληλον ἔκρινε νὰ ἐκτελέσῃ τὸ μέγα αὐτοῦ σχέδιον, ἦτοι τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὰς αὐτὰς πρὸς

αὐτὸν σχέσεις, εἰς ἃς διετέλει πρὸς τοὺς βυζαντινοὺς αὐτοκράτορας. Προσκαλεσάμενος περὶ τὰ τέλη τοῦ 1453 ἢ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1454 τοὺς ἐγκριτοτέρους τοῦ κλήρου, ἐπηρώτησεν αὐτοὺς διὰ τί ὁ πατριάρχης δὲν προσῆλθεν, ἵνα προσαγορευθῇ τὸν νέον αὐτοκράτορα, ὅστις μετ' εὐχαριστήσεως θὰ ἔδλεπεν αὐτόν. τῶν δὲ κληρικῶν ἀπαντησάντων ὅτι ὁ πατριαρχικός θρόνος ἐχίρειρε καὶ ὅτι δὲν ἐτόλμυσαν νὰ ζητήσωσι παρ' αὐτοῦ ἄδειαν πρὸς ἐκλογὴν νέου πατριάρχου, κατὰ τὰ νεομισθμένα, ὁ Πορθητής ἐκέλευσεν αὐτοὺς νὰ προσῶσιν εἰς τὴν ἐκλογὴν, κατὰ τὰ παλαιὰ ἦθη καὶ κατὰ τὴν παλαιὰν τάξιν, λέγων ἅμα ὅτι τηρήσει ἐν τῇ ἀναρρῆσει τοῦ πατριάρχου τὸ αὐτὸ πρόγραμμα, ὅπερ καὶ οἱ βυζαντινοὶ βασιλεῖς, ἐπὶ παντός, προσέθικεν, ὅτι δὲν θὰ ἀπῆδεν εἰς τὸν νόμον τοῦ προφήτου.

Καὶ ὄντως, ἀπὸ τινος ὁ πατριαρχικός θρόνος Κωνσταντινουπόλεως ἐχίρειρεν. Ὁ πατριάρχης Ἀθανάσιος, ὅστις εἶχε προχειρισθῆ ὑπὸ τῆς συνελθούσης τῷ 1450 ἐν Κων/πόλει ὀρθοδόξου συνόδου, ἐξεχώρησε τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, ἀνανεωθείσης ὑπὸ τοῦ καρδινάλιου Ἰσιδώρου τῆς ἐνώσεως κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς πολιορκίας, ὁ δ' ἀντ' αὐτοῦ τότε ὀρισθεὶς Γρηγόριος πρωτοσύγκελος (ἐνωτικός), μικρὸν μετὰ τὴν ἄλωσιν ἐκουσίως τοῦ θρόνου παραιτηθεὶς ἀπεχώρησεν εἰς Ρώμην, ἔκτοτε δὲ ὁ θρόνος ἐχίρειρεν.

Δοθείσης τῆς περὶ ἐκλογῆς διαταγῆς, ἴσως δὲ ὑποδειχθέντος καὶ τοῦ Γενναδίου ὑπὸ τοῦ Πορθητοῦ, οἱ κληρικοί, συνελθόντες ἐν τῷ ναῷ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, ὅστις εὐθὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν ἐγένετο πατριαρχικός ναός, ἐξελέξαντο ὅσον ἔνεστι κατὰ τὰ ἀνέκαθεν κεκανονισμένα Γεννάδιον τὸν Σχολάριον, ὅστις ἀντίστος τὸ πρῶτον ἀπεδέξατο τέλος τὴν πατριαρχείαν. Ὁ Πορθητής, ἅμα τῇ ἐκλογῇ, προσεδάλεσεν αὐτὸν ἵν' ἀποδώ πάσας τὰς τιμὰς, ἃς οἱ βυζαντινοὶ βασιλεῖς ἀπέδιδον τοῖς πατριαρχαῖς, καὶ τοὺς αὐτοὺς τηρήσῃ τύπος.

Ἦσαν δὲ οἱ τύποι οὗτοι οἱ ἐπόμενοι: •Προῦπήρχε τάξις καὶ συνήθεια τοῖς βασιλεῦσι χριστιανοῖς ἵνα δωροποιῶσι τῷ χειροτονηθέντι πατριάρχῃ νεωστὶ δεκανίκιον χρυσοῦν μετὰ λίθων πολυτίμων καὶ μαργάρων ἐγκεκοσμημένον καὶ ἵππον ἐκλεκτὸν ἐκ τῶν βασιλικῶν μετὰ ἐφιππίου καὶ ἐφεστρίδος βασιλικῆς ἐγκεκοσμημένον πολυτελῶς καὶ μετὰ χασιδίου λευκοῦ καὶ χρυσοῦ σκεπόμενος ἦν ὁ ἵππος καὶ τοῦ παλατίου τοῦ βασιλικοῦ μετὰ πάσης τῆς συγκλήτου ἐξερχόμενος ὁ πατριάρχης καὶ εὐφημιούμενος ἐν τῷ πατριαρχεῖῳ ἐπανέστρεφε καὶ ἡ χειροτονία ἐγένετο παρὰ τῶν ἀρχιερέων, ὡς τάξις καὶ νόμος ἦν, ἐλάμβανε δὲ ὁ μέλλων πατριάρχης ἐκ τῶν τῶν βασιλέως χειρῶν τὸ δεκανίκιον τοιτοτρόπως καθεζομένου τοῦ βασιλέως ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ δίφρου καὶ πάδα ἢ σύγκλητος ἀσκεπεῖς ἰστάμενοι καὶ ὀρθοί, καὶ ὁ μέγας πρωτοπαπᾶς τοῦ παλατίου ἐποιεῖ εὐλογητόν· εἶτα καὶ μικρὰν ἐκτενῆ καὶ ὁ μέγας δομέστικος ἔψαλλε τό: **ὄπου γὰρ βασιλέως παρουσία,** καὶ τὰ ἔξῃς· εἶτα τὸ **Δόξα,** ὁ λαμπαδάριος ἐκ τοῦ ἑτέρου χοροῦ **Καὶ νῦν τό:** **Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν** καὶ τὰ ἔξῃς: Μετὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ τροπαρίου, ὁ βασιλεὺς ἀνίστατο, ἔχων ἐπὶ τὴν δεξιὰν τὸ δεκανίκιον, ὁ δὲ ὑποψήφιος ἐρχόμενος, καὶ ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους αὐτοῦ ὁ Καισαρείας, ἐκ δὲ τοῦ δευτέρου μέρος ὁ Ἡρακλείας μητροπολίτης, καὶ ποιεῖ πρὸς πάντας μετανοίας τρεῖς, εἶτα προσέρχεται τῷ βασιλεῖ καὶ ἐνώπιον τούτου ποιεῖ τὴν προσήκουσαν αὐτῷ προσκύνσιν. Καὶ ὁ βασιλεὺς τὸ δεκανίκιον ὀλίγον ὑψῶν ἔλεγεν: **Ἡ ἀγία Τριάς, ἡ τὴν ἐμοὶ βασιλείαν δωροδαμένη, προχειρίζεται σε εἰς πατριαρχὸν Νέας Ρώμης** καὶ οὗτος ἐκ τῶν βασιλικῶν χειρῶν ὁ πατριάρχης ἐλάμβανε τὴν ἐξουσίαν καὶ τὴν εὐχαριστίαν τῷ βασιλεῖ ἐδίδου· εἶτα οἱ χοροὶ ἔψαλλον τό: **Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα,** ἐκ τρίτου, καὶ ἀπόλυσις.

Τοῦ Γενναδίου προσελθόντος τῷ Πορθητῇ, οὗτος παρέθηκε πρὸς τὴν ἐπιτομήν τοῦ πατριάρχου μέγα γεῦμα, καθ' ὃ ἐκάθισεν αὐτὸν παρ' ἑαυτοῦ καὶ πολλῶν ἄλλων ἡξίωσεν αὐτὸν τιμῶν. Ἐπιστάσης δὲ τῆς ὄρας τῆς ἐκ τῶν ἀνακτόρων ἀπελεύσεως τοῦ Γενναδίου, Μωάμεθ ὁ Β' ἔδωκεν αὐτῷ ἰδίᾳ χειρὶ τὸ περιχρυσὸν καὶ μετὰ λίθων πολυτίμων καὶ μαργάρων ἐγκεκοσμημένον δεκανίκιον, ἐπειπὼν αὐτῷ ἀντὶ τοῦ παρὰ τῶν βυζαντινῶν βασιλέων λεγομένου: «**Ἡ ἀγία Τριάς**» κτλ., ἀπῆδοντος τῷ νόμῳ τοῦ προφήτου, τὰ ἐπόμενα: **Πατριάρχευ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἔχε τὴν ὀμιλίαν Ἡμῶν ἐν οἷς ἂν κηρύξοις καὶ ἐθέλοις, ἔχων πάντα τὰ προνόμια τῶν προκατόχων σου.** Εἶτα προέπεμψεν αὐτὸς τὸν πατριάρχην μέ-